

De Vogelwet 1936

DOOR

Dr C. EYKMAN.

Sedert October 1937 is de nieuwe Vogelwet in werking getreden en omdat deze haar bemoeiingen ook uitstrekt tot gebieden, die ten nauwste de ornithologische studie raken, zullen vele clubleden het wellicht op prijs stellen op eenvoudige en overzichtelijke wijze kennis te maken met de hoofdzaken der Wet en hare Koninklijke Besluiten, d.w.z. zonder de vaak moeilijk te begrijpen en de, volgens onze begrippen, soms vreemdsoortig gerangschikte artikelen te behoeven doorworstelen.

Van een uitvoerige critiek op de Vogelwet zal ik mij onthouden, trouwens ten aanzien van een onderdeel, de Vogelbeschikking 1937, is critiek overbodig, want deze levert, zooals men bij lezing zal merken, voor zichzelf reeds voldoende commentaar. Immers hierin worden de 20 verschillende Vogelvergunningen nader besproken, welke vogelvangers en -handelaars, praeparateurs, wetenschappelijke beoefenaren der ornithologie, verzamelaars en anderen dermate aan banden leggen, dat in vele gevallen sabotage der voorschriften niet alleen onvermijdelijk zal zijn, doch mischien zal worden aangemoedigd, waardoor een gedeelte van de wet eenvoudig tot een bespotting wordt.

De voornaamste bepalingen van de Vogelwet, van het Vogelbesluit en van de Vogelbeschikking (Vergunningen) komen op het volgende neer:

Alle in Europa in het wild levende vogels heeten in ons land *beschermde vogels*, uitgezonderd pluimvee en de soorten genoemd in art. I van de Jachtwet 1923 *) en het is verboden deze vogels te *dooden of te vangen* (ook een poging daartoe is reeds verboden, evenals het aanmoedigen ervan door beloften of belooningen).

Van zelf spreekt, dat ook het verkoopen, ten verkoop voorhanden hebben, te koop aanbieden, vervoeren en afleveren strafbaar is gesteld. Daaraan is nog toegevoegd een verbod van *invoeren of uitvoeren*. Onder vogels worden verstaan, niet alleen levende, doch ook doode en opgezette vogels, alsmede huiden en deelen van huiden (b.v. een vleugel, een kop, een staart e. d.). Ook de nesten en eieren der beschermde vogels staan onder strenge protectie. Zoeken, rapen of uithalen van eieren (ook een poging daartoe) is verboden en het verstoren van nesten wordt eveneens strafbaar gesteld. Evenals bij de vogels geldt hier een verbod van verkoopen, vervoeren, in- en uitvoer enz. Onder eieren worden verstaan gevulde- zoowel als uitgeblazen eieren (met 1 of meer geringe openingen).

Ter voorkoming van schade aan landbouw, visscherij, enz., kan aan eigenaren en gebruikers (of hun lasthebbers) van gronden, enz. een vergunning worden uitgereikt tot het dooden (resp. legsels vernietigen) van enkele met name genoemde vogels, nl. de zwarte kraai en de huismus, die met zoo'n

*) Tot de jachtvogels worden gerekend: korhoenders, patrijzen, houtsnippen, fazanten, zwanen, ganzen, eenden, duikers, watersnippen, goudpluvieren, kemp-hanen, wulpen, scholeksters, grutto's, tureluurs, meerkoeten en waterhoentjes.

vergunning in het geheele Rijk en het geheele jaar door geschoten kunnen worden, terwijl de volgende 12 soorten gedurende korter of langer tijd in het geheele Rijk of slechts in een gedeelte van het land (voor iedere soort afzonderlijk genoemd) mogen worden gedood: schollevaar, blauwe reiger, sperwer, mantelmeeuw, zilvermeeuw, kokmeeuw, houtduif, bonte kraai, ekster, vlaamsche gaai en spreeuw (zie Appendix, p. 58).

Onder zeer beperkende bepalingen kunnen ook vergunningen worden uitgereikt om van 15 October tot 15 December (echter niet op Zondag, op besneeuwden grond en gedurende de duisternis) enkele soorten kooivogels te vangen, te verkoopen, af te leveren, te vervoeren, enz. De in- en uitvoer dezer vogels is echter (behoudens zeer bijzondere omstandigheden) ten allen tijde verboden. Het betreft hier slechts: de zwarte lijster, de kauw, de vink, de putter, de sijs, de kneu, de groenling en de geelgors. De wetgever heeft rekening willen houden met een mogelijke opleving van het valkeniersbedrijf en daarom in hetzelfde artikel de mogelijkheid opengesteld vergunning te geven voor het vangen van drie voor dit bedrijf onmisbare vogels, te weten: de slechtvalk, de havik en de klaptekster. In tegenstelling met de kooivogels zullen deze drie eventueel kunnen worden in- en uitgevoerd (echter met vergunning). Verminkte vogels mogen nimmer worden gehouden.

Zij, die geen vergunning hebben voor het vangen of verkoopen van kooivogels (dus b.v. houders van kooivogels voor eigen gebruik), mogen hoogstens slechts twee kooivogels van iedere soort op openbare wegen vervoeren!! Kievitseieren mogen gezocht, geraapt, vervoerd, enz. worden van 1 Februari tot en met hoogstens 19 April (de einddatum kan voor iedere provincie verschillend zijn), mits in aanwezigheid van- of met schriftelijke toestemming van den eigenaar of gebruiker van den grond, echter zonder zich van een hond te doen vergezellen. Slechts gedurende twee dagen na den sluitingsdatum mogen deze eieren nog in bebouwde kommen vervoerd of verhandeld worden.

Meeuweneieren (uitgezonderd die van zwarte stern, lachstern en dwergstern) mogen met toestemming van den eigenaar of gebruiker der gronden, op een bijzondere vergunning (ad. f 1.—) gezocht, geraapt, vervoerd, enz. worden van 1 April tot 15 Juni. Gedurende 7 dagen na den sluitingsdatum mogen deze eieren nog in bebouwde kommen vervoerd en verhandeld worden.

Het verstoren van nesten in of tegen gebouwen of op binnenplaatsen is aan den bewoner toegestaan.

De nieuwe Vogelwet heeft voorts weer rekening gehouden met het belang van de ornithologie en biedt aan sommige daarvoor in aanmerking komende personen de gelegenheid in het bezit te komen van een vergunning voor het bemachtigen, enz. van beschermde vogels en het zoeken van hun eieren voor wetenschappelijke doeleinden. Deze vergunning F kan ook worden uitgereikt in het belang van den vogelstand.

Vervolgens zijn enkele artikelen gewijd aan de wijze, waarop de vogels al of niet mogen worden bemachtigd. Opmerkelijk is hierbij, dat zelfs het zich in het veld bevinden zonder vergunning met bepaalde aan-

gewezen middelen, geschikt voor het vangen of dooden van vogels, reeds strafbaar is.

Tenslotte wordt het praeparateursbedrijf aan strenge banden gelegd. Slechts aan door den Minister erkende praepateurs wordt toegestaan op bepaalde vergunningen beschermde vogels voorhanden te hebben, te vervoeren, te verkoopen, af te leveren of in te voeren, enz., alleen evenwel indien ze toegezonden zijn door personen of instellingen, die in het bezit zijn van vervoer-, verkoop- of afleveringsvergunningen (zie later). Ook het vervoeren van beschermde levende, doode, opgezette vogels, balgen, eieren (gevuld of uitgeblazen), nesten enz. (dus b.v. van verzamelaars, naar een andere woning) kan slechts geschieden gedekt door bijzondere vergunningen (zie later). Hij, die in strijd handelt met een der wettelijke voorschriften, wordt gestraft met geldboete van ten hoogste f 300 of hechtenis van hoogstens 1 maand.

In het Vogelbesluit 1937 worden o.a. geregeld de vele, slechts aan meerderjarigen af te geven, Vogelvergunningen, die in een afzonderlijke beschikking van den Minister nader worden omschreven. Ze komen op het volgende neer:

Vergunningen A. Levende Kooivogels.

- A. 1. Voor kooivogelhandelaren tot het verkoopen, afleveren, vervoeren enz., gedurende een bepaald tijdvak van tot 8 soorten behorende kooivogels in het geheele Rijk f 20.—.
- A. 2. Voor kooivogelhandelaren tot het verkoopen, enz. van tot 8 soorten behorende kooivogels uitsluitend in 1 gemeente op 1 of meer plaatsen, in de vergunning vermeld f 10.—.
- A. 3. Voor kooivogelhandelaren tot het verkoopen, enz. van tot 8 soorten behorende kooivogels op 1 plaats in de vergunning genoemd en gekocht van meerdere vergunninghouders A. 1 of A. 2 f 5.—.
- A. 4. Voor kooivogelhandelaren tot het verkoopen enz. van tot 8 soorten behorende kooivogels op 1 plaats, in de vergunning genoemd en gekocht van slechts 1 vergunninghouder A. 1 of A. 2 f 2.50.
- A. 5. Voor kooivogelvangers tot het vangen, verkoopen, vervoeren, enz. gedurende een bepaald tijdvak van tot 8 soorten behorende kooivogels in het geheele Rijk en het verkoopen alleen aan vogelhandelaren met vergunning A. 1 of A. 2 f 20.—.
- A. 6. Voor kooivogelvangers tot het vangen, enz. van tot 8 soorten behorende kooivogels op hoogstens drie vaste vangplaatsen, in de vergunning genoemd en het verkoopen aan alle vogelhandelaren in het bezit van een vergunning A. 1 of A. 2 f 10.—.
- A. 7. Voor kooivogelvangers tot het vangen, enz. van tot 8 soorten behorende kooivogels op hoogstens drie vaste vangplaatsen, in de vergunning genoemd en het verkoopen aan slechts 1 vogelhandelaar in het bezit van een vergunning A. 1 of A. 2 f 2.50.
- A. 8. Voor het éénmaal vervoeren, enz. van tot 8 soorten behorende kooivogels (b.v. door een expediteur) geldig voor 6 kooien, iedere kooi afzonderlijk te merken f 0,02.

N.B. Deze vergunningen, die slechts door den Minister worden verleend aan te goeder naam en faam bekend staande personen, gaan gepaard met strenge voorschriften met betrekking tot nettenafmetingen, kooiruimte, drinkwater, voedsel, merken der kooien, enz. Voorts verplichten deze vergunningen tot het voeren van een zeer omvangrijke administratie.

Vergunningen B. en C. Praeparateursbedrijf.

- B. 1. Voor erkende praeparateurs om doode, beschermde vogels voorhanden te hebben, te verkoopen, af te leveren, enz., per jaar f 25.—.
- B. 2. Voor erkende praeparateurs om doode, beschermde vogels voorhanden te hebben en af te leveren, doch slechts bestemd voor 1 persoon of 1 instelling, in de vergunning genoemd, per jaar f 1.—.
- B. 3. Voor erkende praeparateurs om éénmaal één geprepareerden beschermde vogel te vervoeren of te doen vervoeren f 0.02.
- C. 1. Voor eigenaars, vervoerders, enz. van meer dan één dooden beschermde vogel om deze geregeld te verkoopen aan- of te verzenden naar een willekeurigen praeparateur met een B 1 of B 2 vergunning gratis.
(b.v. een vuurtorenwachter, die 1 of meer slachtoffers naar één of meer erkende praeparateurs wil zenden).
- C. 2. Voor eigenaars, vervoerders, enz. van meer dan één dooden beschermde vogel om deze eenmaal te vervoeren naar een in de vergunning genoemde erkende praeparateur met een B 1 of B 2 vergunning gratis.
- C. 3. Voor een eigenaar van één dooden, beschermde vogel om dezen éénmaal te vervoeren naar een in de vergunning genoemd adres van een erkende praeparateur met een B 1 of B 2 vergunning gratis.

N.B. Deze B en C vergunningen worden door den Minister verstrekt aan te goeder naam en faam bekend staande personen. Alleen C 2 en C 3 vergunningen worden door het hoofd van de plaatselijke politie uitgereikt, C 3 bovendien door de ambtenaren van de invoerrechten en accijnzen, de opsporingsambtenaren van de Vogelwet en door ondernemers van een openbaar middel van vervoer. De B vergunningen zijn gebonden aan buitengewoon strenge voorschriften en vereischen bovendien het voeren van een zeer omvangrijke administratie, b.v. het in chronologische volgorde bijhouden van een register, van alle ter praeparering ontvangen beschermde vogels met vermelding van aantal en soort der vogels (nederlandsche en latijnsche naam), naam en adres van den toezender, idem van dengene aan wien zij zijn afgeleverd, enz. De C vergunningen worden daarbij voor verantwoording genummerd, bewaard en ingeboekt. Ieder jaar wordt in April aan den Minister een uitvoerig verslag uitgebracht van het afgelopen jaar. Op iederen te verzenden vogel wordt op de onderzijde van het plankje een nauwkeurig ingevuld merkteken, behoorende bij de C 3 vergunning geplakt, terwijl de C 3 vergunning, die iedere vogelzending begeleidt, met zeer uitvoerige gegevens moet worden ingevuld.

De C vergunningen worden slechts verleend als geen vermoeden bestaat, dat de te vervoeren doode vogels op onwettige wijze in het bezit van den aanvrager zijn gekomen. Een C 3 vergunning wordt pas uitgereikt wanneer de vogel kennelijk een natuurlijke dood is gestorven of buiten schuld of medeweten van den aanvrager den dood heeft gevonden!

Vergunningen D. Verplaatsing van 1 of meer geprepareerde vogels of eieren (b.v. van verzamelaars) of van 1 of meer levende vogels (b.v. van volièrehouders).

- D. 1. Voor een volièrehouder of een verzamelaar van opgezette vogels of huiden om éénmaal 1 of meer levende- resp. geprepareerde beschermde vogels te vervoeren gratis.
- D. 2. Voor een eiervverzamelaar om éénmaal 1 of meer eieren of nesten van beschermde vogels te vervoeren gratis.

N.B. De aanvragen ter verkrijging van deze D vergunningen moeten in tweevoud worden ingediend en nauwkeurig het aantal, de soorten, alsmede den vervoerder, den te volgen weg en de eindbestemming vermelden. Een D 1 vergunning verleent het hoofd van de plaatselijke politie mits 4 dagen van te voren aangevraagd, een D 2 vergunning wordt slechts door den Minister uitgereikt. De D vergunningen worden niet verstrekt wanneer het vermoeden bestaat, dat de vogels, eieren of nesten op onwettige wijze in het bezit van den aanvrager zijn gekomen.

Vergunningen E. Voor het zoeken, rapen en vervoeren van eieren van meeuwvogels (uitgezonderd die van dwerg-, lach- en zwarte stern). De Minister verleent deze aan te goeder naam en faam bekend staande personen f 1.—.

Vergunning F. Voor het bemachtigen, dooden, vervoeren, soms in- of uitvoeren (ook rapen, uithalen, vervoeren, soms in- of uitvoeren van eieren) van beschermde vogels voor wetenschappelijke doeleinden of voor het onderwijs of in het belang van den vogelstand.

Deze vergunning is dus o.a. bestemd voor wetenschappelijke verzamelaars van vogels of eieren, dus ook voor hen, die vogels wenschen te vangen voor het ringonderzoek. Verder kunnen er in het belang van den vogelstand b.v. meeuwen mede geschoten worden indien ze plaatselijk door sterke toename aan andere vogels schade berokkenen, ook hun eieren kunnen dan buiten den raaptijd worden weggenomen of „geschud”. Verder kan het voor den vogelstand bevorderlijk zijn zeldzame vogels of hun eieren uit andere landen in te voeren op een vergunning F. Ook het in- en uitvoeren van kooivogels kan onder bepaalde omstandigheden van nut zijn en dan ook plaats hebben op een F vergunning.

Uit het bovenstaande volgt wel, dat een F vergunning in den regel aan sterk beperkende bepalingen gebonden zal zijn, ook ten aanzien van het geldige tijdvak en de te bezigen vangmiddelen. De Minister verstrekt deze vergunning gratis en zal vermoedelijk met het uitreiken ervan wel niet te royaal zijn.

Vergunning G. wordt voor een bepaald tijdvak door den Minister uitgereikt voor het gebruik van vuurwapenen en met namen te noemen vangmiddelen, die gebezigd mogen worden bij het bemachtigen van die beschermde vogels, welke onder bepaalde omstandigheden onbeschermd zijn (zie de lijst). Houders van jachtakten echter behoeven ten aanzien van vuurwapenen geen bijzondere vergunning gratis.

Vergunning H. De Commissaris van de Koningin kan gedurende een bepaald tijdvak machtiging verleen tot het vangen en dooden van enkele met namen te noemen vogels (zie lijst), die schade toebrengen aan landbouw, visscherij, enz., alsmede tot het verstoren, enz. der nesten gratis.

Wanneer men deze lange rij van vergunningen bestudeert, dan vraagt men zich onwillekeurig af: wat moet daarvan in de praktijk terecht komen, had dit alles niet, met hetzelfde effect voor oogen, veel eenvoudiger gekund? Hoe zal men een categorie van vaak ongeletterde menschen (of incidenteel betrokkenen) zoover krijgen, dat ze precies weten wat hen te doen staat, wat ze wel en wat ze niet mogen, hoe ze een overdreven ingewikkelde administratie moeten voeren, enz. indien zelfs menschen met juridische begrippen ternauwernood wijs kunnen worden uit het gecompliceerde samenstel van voorschriften, welke bovendien ook nog vaak voor meerderen uitleg vatbaar zijn.

Men kan het denkbeeld moeilijk van zich afzetten, dat men bij het ontwerpen der vergunningen in vele gevallen maar gedecreteerd heeft zonder eenige rekening te houden met de praktijk en indien de bedoeling heeft voorgezeten binnen afzienbaren tijd de kooivogelvangst en de praepareerbedrijven grondig uit te roeien, dan is men daar m.i. wonderwel in geslaagd. Een andere opvatting zou kunnen zijn: het zal wel zoo'n vaart niet loopen, al die vergunningen zijn slechts in het leven geroepen om excessen tegen te gaan, zoo streng kan nooit op overtredingen worden gelet om de eenvoudige reden, dat maar weinig opsporingsambtenaren iets van vogels af weten.

Indien het er echter werkelijk om te doen ware geweest alleen ernstige misstanden te weren, waarom dan niet volstaan met een geringe aanvulling of wijziging van de wet van 1912, desnoods met een kleine uitbreiding van enkele, toen reeds bestaande vergunningen, mits practisch uitvoerbaar.

Thans is men zoodanig aan banden gelegd, dat men niet meer zal weten of men al of niet in overtreding is. Dat het ingevoerde vergunningsstelsel, vooral met betrekking tot de beoefening van de ornithologische wetenschap, tot vreemde situaties en moeilijkheden kan leiden, moge blijken uit enkele voorbeelden:

1. Een kooivogelliefhebber, die 3 of meer vogels van dezelfde soort (b.v. 3 vinken) wil overbrengen naar een andere woning is in overtreding, omdat hij zonder vergunning hoogstens twee van deze soort had mogen vervoeren.
2. Iemand heeft een torenvalk, een kerkuil, een meeuw, een ijsvogel, enz. (misschien ook een zeldzamen vogel) in handen gekregen (doodgebeten door een kat, doodgevroren, doodgevloden tegen een ruit of een vuurtoren, aangeschoten en daarna gestorven, slachtoffer van een roofvogel). Hij wil dezen vogel laten opzetten of balgen en zal het dier, gedekt door een C 3 vergunning, naar een hem bekend adres van een praeparateur zenden, die echter, naar later blijkt niet in het bezit is van Vergunning B 1, doch wel van Vergunning B 2, die hem slechts het recht geeft om voor één bepaalden persoon of instelling te praepareren, zoodat de vogel moet worden geweigerd. Dat een C 3 verzendvergunning aan den eigenaar zal worden verstrekt, valt ook nog te betwijfelen, want eerst moet een politieambtenaar uitmaken of het dier kennelijk een natuurlijken dood is gestorven of buiten schuld of mede-weten van den aanvrager den dood heeft gevonden!
3. Een wandelaar, die een Jan van Gent, een zeeduiker, een zeekoet, een papegaaiduiker, een kleine of groote alk dood op het strand vindt en deze als huid of als opgezette vogel aan zijn collectie (of die van een ander) wil toevoegen (of anders een vleugel, een kop van een dier vogels wil meenemen) gaat op zoek naar een politiebeambte, die hem, nadat gebleken is, dat de gelukkige vinder niet minderjarig is en deze niet op onrechtmatige wijze in het bezit van den vogel is gekomen, een C 3 vergunning afgeeft, alleen geldig voor het vervoer naar een expediteur (ondernemer van een openbaar transportmiddel) in een nabije gemeente. Deze ondernemer zorgt voor de verdere verzending naar het adres van den praeparateur, doch moet hiervoor een nieuwe C 3 vergunning afgeven. Zoo bereikt de vogel zijn eindbestemming, hopelijk bij een praeparateur met een B 1 vergunning.

Na enkele weken krijgt de eigenaar zijn praeparaat thuis gestuurd, voorzien van een aangehecht of opgeplakt ingevuld merkteeken en begeleid door een formulier B 3 voorzien van een firmastempel en van vele andere bijzonderheden zooals: naam, adres, woonplaats, soort van B-vergunning met No. van den praeparateur, nederlandsche en latijnsche naam van den vogel, naam en adres van den eigenaar, wijze- en aanvangstijdstip van het vervoer.

Na eenigen tijd wil de eigenaar het praeparaat demonstreeren op een vergadering. Voor het vervoer daarheen is een vergunning D noodig, die de politie (mits 4 dagen van te voren in duplo aangevraagd) kan afgeven. De vergunning geeft den te volgen weg aan en is maar 1 dag geldig, hetgeen ook weer tot complicaties aanleiding kan geven.

En nu de inconsequentie: indien de bewuste strandvondst een vogel had betroffen, misschien veel nuttiger en veel zeldzamer dan een van de genoemde vischvogels, doch ressorteerende onder de jachtwet (ook al wordt de jacht erop nooit geopend), b.v. een scholekster, een kemp-haan, een grutto, een fuut (dus ook een geoorde fuut), een wulp (dus ook een dunbekwulp), een waterhoentje (dus ook een klein of kleinst waterhoentje), dan hadden al deze formaliteiten achterwege kunnen blijven, want de Vogelwet heeft op deze vogels geen vat.

4. Wanneer men bij een poelier een uit Noord- of Oost-Europa afkomstige ingevroren auerhaan, sneeuwhoen of hazelhoen (een artikel, dat in sommige steden hier te lande tegenwoordig zeer in trek is) koopt om te laten praepareren, dan is in de eerste plaats de poelier al strafbaar. Deze mag nl. sedert October 1937 deze europeesche vogels (ook al komen ze nooit in ons land voor) eigenlijk niet meer invoeren of ten verkoop voorhanden hebben, enz. Immers de Nederlandsche jachtwet vermeldt ze niet zooals vanzelf spreekt, dus ze zijn beschermd. Het gevolg is, dat de kooper van dergelijke vogels geen vervoervergunning C 3 naar den praeparateur kan krijgen. Trouwens deze zal wellicht bezwaar maken tegen bewerken en afleveren, want zijn verzendvergunning wordt niet gedekt door een toezendvergunning. Mocht ondanks alles het praeparaat toch in veilig bezit komen van den eigenaar, dan zal deze het opgezette dier nimmer naar elders mogen verplaatsen, want ook een D 1 vervoervergunning ligt buiten zijn bereik. Alleen de moeilijk te verkrijgen F vergunning kan uitkomst brengen, doch nimmer ten aanzien van den poelier, die geheel te goeder trouw in overtreding is geweest.
5. Voor het vervoer (bv. voor demonstratiedoeleinden of bij verhuizen) van 1 of meer uitgeblazen eieren of legsels (alsmede nesten) van beschermde vogels zijn natuurlijk analoge voorbeelden te geven en ook hier blijkt telkens weer duidelijk, welke omslachtige formaliteiten de verzamelaar heeft te vervullen, wil hij zich niet aan vervolging blootstellen. Dat ook in dit geval legsels van zeldzame jachtvogels achterstaan bij die van algemeene, beschermde vogels typeert de inconsequentie.

Op deze wijze zou men voort kunnen gaan. Gaarne geef ik toe, dat de genoemde voorbeelden weinig af- of toedoen aan de eigenlijke waarde en het uiteindelijk streven van de Wet, doch wel wordt het vergunningsstelsel ermede in een belachelijk daglicht gesteld. Zoowel verbalisant als overtreder of aspirant overtreder zullen voor moeilijke problemen komen te staan en ook, al is men overtuigd, dat niet voor iedere kleinigheid een strafvervolging zal worden ingesteld, toch schept het een onbehaaglijk gevoel te weten, dat men geregeld de kans loopt om dingen te doen, die in strijd zijn met de wettelijke voorschriften.

APPENDIX

VOGELSOORT	PLAATS, WAAR DE VOGELSOORT ONBESCHERMD IS	TIJDSDUUR VAN HET ONBESCHERMD ZIJN
Sperwer	de provinciën Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noord-Brabant en Limburg. de overige provinciën.	van 1 October 1937 tot 1 Januari 1939. van 1 October 1937 tot 15 April 1938 en van 15 Juli 1938 tot 1 Januari 1939.
Mantelmeeuw, Zilvermeeuw en Kokmeeuw	de aan de Noordzee grenzende gemeen- ten van de provinciën Zeeland, Noord- en Zuid-Holland en Friesland, alsmede op Rottumeroog.	van 1 October 1937 tot 1 Januari 1939.
Schollevaar en Blauwe reiger	het geheele Rijk.	van 1 October 1937 tot 1 April 1938 en van 1 Juli 1938 tot 1 Januari 1939.
Houtduif	de provincie Limburg, ten Z. van de Zuidelijke grens der gemeenten Echt en Stevensweert. de overige gedeelten van het Rijk.	van 1 October 1937 tot 1 Mei 1938 en van 1 September 1938 tot 1 Januari 1939. van 1 October 1937 tot 1 Januari 1939.
Ekster en Vlaamsche gaai	het geheele Rijk, met uitzondering van alle andere gemeenten van de provin- ciën Noord- en Zuid-Holland, dan: 1e. de gemeenten, aan de Noordzee grenzende; 2e. de gemeenten Naarden, Bussum, Huizen, Blaricum, Laren, Hilversum en 's-Graveland.	van 1 October 1937 tot 1 Januari 1939.
Bonte kraai	het geheele Rijk.	van 1 Maart 1938 tot 15 April 1938.
Spreeuw	het geheele Rijk.	van 10 Juni 1938 tot 15 October 1938.